

FORORD

Søren Aabye Kierkegaard
 Dansk teolog og filosof
 (1813–1855).

Teksten er nr. 1 i *Forord*
 (1844), i Søren Kierke-
 gaards Skrifter, udg.
 af Søren Kierkegaard
 Forskningscenteret, bd. 4,
 1997, s. 477f.

I
 Hvad det dog er for en Lyst at have skrevet en Bog! Thi dette er en daarlige og sværmeriske Tale, der da derfor ogsaa sjældent høres og aldrig har Tidens Stemme for sig, at Tankens System under Arbejdet, at Hjertets Banken i Overveielensens Uro, at det indre Menneskes Rødmen og Blegnen i Anen og Omfavnen, i Søgen og Finden skulde være det Skjønneste. Nei det Skjønne, det Herlige, det Belønnende – og Bogens Betydning kommer først bag efter. Hvad det er for en Lyst at have skrevet en Bog, der ikke skylder en uforklarlig indre Trang sin Oprindelse, og derfor er uvidende om, hvorvidt den passer ind i Verden, ja er undselig og beskæmmet som en syndig Forelskelses tvetydige Vidne, nei! en Bog, der er Frugten af et Fornuftgiftermaal mellem Forlægger og Publikum, skreven som Forlæggeren vil have det og som Tiden fordrer det, en Bog, hvis Tilblivelse blev vitterlig for Alle ved betimelig Tillysning, en Bog, for hvem Kritiken allerede har en Goldamme i Beredskab, en Bog, der udgives i det beleilige Øieblik til Gavn for Alle: for Forfatteren, Forlæggeren, Bogtrykkeren, Bogbinderen, Anmelderen, Læseren.

Naar man vil udgive en Bog, bør man først betænke, paa hvilken Aarstid den skal udkomme. Aarstiden er af uhyre Vigtighed. I denne Henseende ere alle de viseste og bedste Mænd enige om, at Nytaar er Øieblikket; thi det gjelder om Bøgers Udkommen ved Nytaarstid, hvad Holophernes siger om Slaget paa Patrontasken: uden dette giver jeg ikke en Pibe Tobak for det Hele.

Naar man vil udgive en Bog, da forvisser man sig dernæst om, at man vil gavne. Til den Ende spørger man en Forlægger, eller et philosophisk Hoved eller sin Barber eller en Forbigaaende om, hvad det er Tiden fordrer. I Mangel deraf hitter man selv paa Noget, hvorom man ikke glemmer at sige, at det er Det, som Tiden fordrer. Der er nemlig ikke givet Enhver Sjelsstyrke til at forstaae Tidens Fordring, saa meget mindre som det kan synes den Tvivlsomme, at Tidens Fordring er mangfoldig, og at Tiden, skjøndt een, har ligesom Maren Amme flere Røster.

See alt Dette haver jeg gjort, og derfor overrækker jeg glad min i enhver Henseende særdeles elegante og nitide Nytaarsgave til et høistæret Publikum. Jeg har Intet forsømt for at turde smigre mig med, at den vil komme Læseverdenen og fornemlig enhver Familie, der festligholder Jule- og Nytaarsaften, beleilig, da den i alle Maader vil kunne tjene som en smagfuld Præsent, der endog vil kunne anbringes paa Juletræet selv ved Hjælp af en Silkesløife, der er anbragt i det forgyldte Futteral.

Dog, det er sandt, nær havde jeg glemt Noget. Saaledes gaaer det, stundom endnu værre, saa man glemmer det Allervigtigste. Det er i den litteraire Verden Skik og Brug at aflægge et helligt Løfte.

Cerimonien er mindre bestemt. I Oldtiden svor man som bekjendt ved Freirs Galt, Hamlet sværger ved en Ildtang, Jøderne skulle endog have gjort det paa en uanstændig Maade. Dog Cerimonien er ligegyldig; Løftet er Hovedsagen. Altsaa, jeg sværger: snarest muligt at realisere en i 30 Aar paatænkt Plan, at udgive et logisk System, snarest muligt at indfrie mit for 10 Aar siden givne Løfte om et æsthetisk System, fremdeles lover jeg et ethisk og dogmatisk System, og endeligen Systemet. Saasnart dette er udkommet, vil Efterslægten end ikke behøve at lære at skrive, thi der vil Intet videre være at skrive, men kun at læse – Systemet.